

„Dagblaðið“ og hin føroyska fólkasálin

Á 9. oktober hevur »Dagblaðið« grein við yvirskriftini: »Er tann føroyska fólkasálin nið keyps?« Eg veit ongan, sum nið keypa mannaálir. Men hjá nokrum árum síðan ljóðaði tað soleiðis »sum at fólkaflókkurin royndi at keypa sálir. Vinnuflokkurin, sum seini flekk navnaskiftið, og nú eitur fólkaflókkurin segðist at vilja halda seg leysan av øllum partapolitikki og bara arbeida hjá at fáa »teir rettu menni« at ráða í landinum. Teir stíllaðu stórkeypmenn, reiðarar, stórbændur, bankastjórar og heilsuøllumenn fremstar á allar teirra listar kring um landið. Teir arbeidaru, sum vildu fáa »arbeiði, og teir fiskimenn, sum vildu sigla, máttu lova at velja »rættar menn« inn á lögting og niður á danatung. Er hetta ikki at keypa mannaálir, so veit eg ikki, hvat tilíkt skal nevast.

Meðan alt hetta gekk fyri seg, skrivaði »Dagblaðið« um tað, hvussu lítið vit finga frá danska statinum. Men hvat

VERU OG VIÐKA OKKARA VINNU- OG ARBEIÐSRÆTT

- i Danmark,
- i Grønlandi,
- i Íslandi,
- i Noregi

Undir javnaðarmanna landsstýrisnum hava vit vunnið 6 nýggjar løvnar og stórra veidiskis í Grønlandi, fiskerætt aftur í Noregi og í Íslandi.

Tann, sum vil verja hesi rettið og nýra og okja um tey, eigur tann 6. november at velja javnaðarflókkinn. Íð hevur

LISTA C

14. sept. rópti út um landið

at staðin á Eiði skuldi vera ein kríggsstøð eins og blaðið segði um Södnfelli, men allir Eiðismenn eins og flestu føroyingar hava í dag skjón fyri søgn, at 14. Sept. fór við ljótum og nervadrepani ósannindum her, og at Eiðisstøðin er einki uttan ein fíntmerkjandi loyngisstøð.

at føroyingar í Føroyum hava herskyldu, men tað stendur í sjálvari lógini fyri hertenastu, at hetta er ósannind, tí § 4 stk. 3 sigur, at føroyingar í Føroyum og grønlandingar í Grønlandi eru undantíknir at verða innskrivaðir til hertenastu.

sigur »Dagblaðið« nú? Jú, har sigst, at danir eigna dúgliga. Hesu orðini: »Ímeðan verður egnat dúgliga við øllum, ið hugsast kann til hjálpar. Lán og studningur — 10 milj., 100 milj., ja 400 milj. kr. um neyðugt. Og væntað verður, at allir føroyingar fella, sum grasið fellur fyri liggja — fyri hesu góðsku. Og um 100 ár er øll sermerkt føroysk mentan, mál og søga burtur — alt tað, ið ger, at eitt fólk serkennir seg sum eina serstaka tjóð«.

Hetta er hin gamla vísan aftur og fram — aðruhvørja ferð verður klagad yvir, at danir »unnað okkum onki, og so aftur aðru ferðina, at danir vilja keypa ta føroysku fólkasálina.

Arbeidsfólk og fiskimenn lata seg ikki lumpa av tilfíkkum hópisleysum ævintýrum, sum onki hava við nakran veruleika at gera.

Tey, sum nú í august og september hovdu høvi at lesa »14. september« og »Dagblaðið«, sóu gjølla, hvussu hesi bæði blóðini gniggaðu ser í lógvarnar í vónini um at lögmaður okkara fór at koma við tómun hondum aftur úr Keypmannahavn. Men tibetur gekk alt heilt órvisi enn andstøðumenn og bløð teirra vónaðu. Danir vilja framvegis styðja føroysku menningina bæði andliga, mentunnarliga og kroppsliga menning bæði á landi og sjógvi, og tað skulu teir, sum stýra í Danmark, eiga æru og takk fyri. Øll vita, at vit føroysku javnaðarmenn altíð vilja verja okkara móðurmál og alla føroyska mentan, eins og vit vilja, at Føroyar skal hava sitt egnu mál, flagg, lögting, landsstýri og at vit vilja, at føroyingar skulu ráða so langt, sum vit sjálvir betala.

Alt í góðari semju við danir. Eingin keypir okkum, og vit eru ikki til sølu.

Heldur ikki fólkaflókkaskapitalistar fáa føroyskar fiskimenn og arbeidsfólk fyri gull ella grønar skógir.

Føroyingar eru ein upplýst tjóð, og tí er tað tápuligt av »Dagblaðnum« at skriva um tað, at nakar vil keypa ta føroysku fólkasálina. Við tilíkarí skrivning styggir »Dagblaðið« øll hugsandi menniskju burtur frá fólkaflókkinum. Soleiðis fer tað at vísa seg hin 8. november — og tað er bara gott.

J. H. Danbjørg.

VÁGARØDDIN

Soleiðis undirskrivur ein vágamaður seg í Dimmaketting nr. 82.

Henda röddin gremur seg um, at vit javnaðarmenn bert hava 2 menn á lista okkara til komandi val, hon tekur soleiðis til:

... men møgulega er orsøkin tann, at teir báðir á listanum halda seg vera so høgt mettir millum veljarfólkið, at teir fáa bæði kredsmandatini, ið Vága valdomi eigur. Yvirhovur man veljarfólkið ikki hava hesa hugsan.

Tá henda röddin skrivur so, man tað vera, tí hon hevur gloymt valið fyri 4 árum síðani, tí tað sum veljarnir tá hugsaðu, var ikki tíl fírdíll fyri Sambandið; tá tygum helst hava gloymt tað, so vil eg minna tygum á, at tá fingi tit ongan kreðsvaldan manin her í Vágum — men einans ein eykamann. So, um veljarnir hava somu hugsan til hetta valið, so haldi eg, tygum kundu

spart tygum at verið so spotskur við okkum, um vit bert hava 2 menn á lista okkara; tí kunnu vit fáa teir báðar valdar, so er alt í lagi við tí.

Eg fari at spyrja röddina úr Vágum, um tygum halda, at tit fáa fleiri stemmur við at hava 4 á listanum? Seinasta val høvdu tit eisini 4 onnur val-evni — men illa skarst. Kemur ikki at skerast betur til hetta valið, so kundu tit latið tykkum nýja við at stilla ein upp í staðin fyri 4.

Betur skarst hjá okkum við okkara 2 monnum á listanum, og eg vóni, at eisini til hetta valið kemur at skerast betur hjá okkum enn hjá tykkum — vit fáa at siggja.

Annars skal eg siga tygum, at vit tala saman aftur, aðrenn lægt er umfiðið, um so verður, at tygum skuldu havt hug til tað.

Við heilsan.

Vágamaður.

Íslandsrættindini afturvunnin

EITT BRAGD

má tað sigast at vera, tá ið lögmaður við sendinevnd fór til Íslands og kom aftur við sáttmála, ið gav føroyingum rætt aftur við snøri og »snellu« at at fiska innan fysi at kalla allastaðni uttan á einum strekki á Norðvesturlandi. Flestu staðni í Íslandi hava føroyingar rætt til at fiska inn at fyra fjórðungum at landi.

Hesin nýggi ella afturvunni rættur royndust avbara væj — ja, gav teimum báðum skipunum sum royndu á Suðurlandinum kjansin at gera kvettið. Eigin hevði droymt um við teimum gomlu skipunum at

vinna so óført sum tilfelli var. Suðurlandsfiskiskapurin gevur við stórtoski sínum ikki bara sera góðan pris, men hann verður at gera tað møguligt, hjá sluppunum at sleppa av við ein stóran part av smá fiskinum til høgan spaniupris og harvið vaksa um inntøkuna hjá fiskimanninum og sluppunum við.

Allir veljarar av húsi at velja javnaðarflókkinn at halda fram við at verja fiskimannssins og útgerðarmansins víðastu ræsur at veiða.

× við lista C!!

KRUKKUDILLUTÁR

TJÓÐVELDIÐ ER EINASTI FØROYSKI FLOKKURIN, SUM SKRIVLIGA HEVUR BODAD FRÁ, AT HAVA Í HYGGJU AT LEGGJA SAMAN VIÐ ØÐRUM LANDI, LONDUM — FYRI AT SØKJA VERND OG TRYGD, ALTSO HERVERJU.

í »14. Sept.« undan næstseinstasta vali verður sagt, at tá ið loyst er, kunnu — skulu — Føroyar ganga saman við øðrum landi ella samgongu av londum at leita ser vernd og trygd — alto herverju.

Og hesin flokkurin er tað, sum vil ríva klæðini av ser og lata seg í sorgarbúna, tí sameindu tjóðir hava fingið loyvi at seta eina radarstöð upp á Södnfelli.

Okkum rennur í huga eystan manna krukkuðillutár yvir herdudding vestananna samstundis sum teir sjálvir offra stóran part av tjóðarinntøkuni til herdudding við øllum mögu-

ligum vápnum sum a- og b-bumbum og raketum, skriðdrekum, flogfórum og kavbátum í túsundatal.

— Hetta er vorðisum makkari hjá tjóðveldinum.

Bolsarnir á Skúvanesi á Södnfelli og á Eiðisstøðini.

Huga sær!

— Tá verða støðurnar, sum nú eru friðarstöður ella støður í friðarins tænastu, veruligar herstöður. Men tá verða bara 14. menninir at hava loyvi at klúgva í tvey.

Tann, sum tá vágar ser at mukka ímóti og finnst at, kemur undir deyðarevsingaroksin!

Hetta veit hvør føroyingur.

14. sept. rópti út um landið

at lesandi og lærandi føroyingar, ið fara niður til framhaldslærdóms verða tiknir í hertenastu, men føroyingar vita nú, at hetta er ósannind, tí eingin minni enn sjálvur innanríkisministerin hevur í brævi sagt, at føroyingar, ið lera niðri, verða ikki tiknir til hertenastu, um teir ikki sjálvir vilja, fyrst tá ið føroyingur er fluttur til Danmarkar at búgva með alla, hevur hann hertenastuskýldu.

at deyðarevsing er uttan orð ella eið trýst á okkum, men nú vita menn, at tað bert er talan um deyðarevsing fyri landsvik undir kriggi, meðan tað ikki er talan um deyðarevsing fyri onnur brotsverk — og at deyðarevsingin ikki er trýst inn á okkum, men at fólkaflókksska, sambandska og gamla sjálvstýrka landsstýrið hevur samtykt at góðkenna, at lógin verð sett í gildi í Føroyum.

— Men tjóðveldisflokkurin gloymir at taka uppáftur, at hann er einasti flokkur í Føroyum, sum hevur sett tað sum »programpunkt« at leita sær vernd og trygd hjá øðrum landi (londum), tá ið loyst er, alto biðja um hervernd!

EIN HELDUR ÓFÝSILIG MYND AV EINUM FLOKKI

Gevio føroyskar BARNABØKUR!

Hess-O-MATTO
den ægte brandsikre
dobbelt termoisoleret
dobbelt brandsikre

Pf
VALDEMAR LUTZEN